

Lovforslag nr. L 193. Betænkning afgivet af boligudvalget den 26. april 1979

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af byggelov

(Energibesparelse ved drift og vedligeholdelse af varmeanlæg)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder haft samråd med boligministeren, der tillige skriftligt har besvaret spørgsmål fra udvalget.

Som bilag til betænkningen er optaget en af boligministeriet udarbejdet skitse til permanent ordning vedrørende kontrolmåling, justering og rensning af mindre oliefyrringsanlæg inkl. kedel (Bilag 1) samt de af udvalget stillede spørgsmål til boligministeren og dennes svar herpå (bilag 2).

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets, det konservative folkepartis, kristeligt folkepartis og Danmarks retsforbunds medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet finder det væsentligt at understrege, at partiet venstre gik meget stærkt imod lovforslagets tvangsmæssige indhold ved 1. behandlingen den 11. oktober 1977. Venstre var formentlig det parti, der i udvalget mest energisk (formentlig ud fra sit dengang liberale grundsyn) gik imod tvangsmetoderne. Venstre må således tilskrives en betydelig del af æren for, at forslaget dengang alene blev begrænset til kontrolmålinger.

Det er derfor af hensyn til ønsket om at skabe respekt for og tillid til de politiske partier uhyre beklageligt, at partiet venstre nu ved behandlingen af dette lovforslag indtager det fuldstændigt modsatte synspunkt. Det gør naturligvis venstre utroværdig i befolkningens øjne, men denne forøgede mistillid vil givetvis ikke blot med fuldstændig berettigelse ramme venstre, men vil beklageligvis

uundgåeligt også ramme folketingsret som helhed.

I denne forbindelse er det af betydning at konstatere, at lovforslaget ikke er en del af den pris, venstre måtte betale for regerings-samarbejdet. Lovforslaget er tværtimod dikteret af en venstreminister: Handelsminister Arne Christiansen.

Det er også af betydning at konstatere, at lovforslaget er fremsat i direkte strid med de tilsagn, den daværende boligminister Ove Hove gav, nemlig at regeringen erklærede sig indforstået med at forsøge en ordning på frivillighedens grund, men forbeholdt sig at tage spørgsmålet om tvangsmæssig justering af varmeanlæggene op, såfremt de indhøstede erfaringer skulle tilsige det.

Herom sagde boligministeren den 22. marts 1979 om de indhøstede erfaringer: »at grundlaget er alt, alt for spinkelt til, at man på nuværende tidspunkt kan drage nogen slutninger.« Man kan så spørge, hvorledes de øvrige lande har tænkt sig at søge det internationale energiagenturs styrelsesråds beslutning den 2. marts 1979 om nedsættelse af olieefterspørgslen gennemført.

Det fremgår af ministerens svar på spørgsmål 1, at samtlige lande måske bortset fra Tyskland vil benytte sig af frivillighedens vej med opfordringer til borgerne om i videst muligt omfang at begrænse olieforbruget.

Det er venstre, Danmarks liberale parti, der vil gennemtvinge, at Danmark ene af samtlige lande inden for IEA skal benytte tvang, hvor de øvrige lande vil arbejde ud ad frivillighedens vej.

Mindretallet skal understrege, at mindretallet baserer sin stillingtagen til energipolitikken som til andre politiske problemer på

tillid til den danske befolkning. Modsætningsvis baserer socialdemokratiet, og altså beklageligvis også Danmarks såkaldte liberale parti, politikken på en almindelig grundfæstet mistillid til den danske befolkning.

Et *andet mindretal* (det konservative folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Et *tredje mindretal* (kristeligt folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Kristeligt folkeparti finder det urimeligt på nuværende tidspunkt at gennemføre en sådan tvangslov, idet der overhovedet ikke er indhøstet væsentlige erfaringer fra loven om kontrolmålinger, idet skorstensfejeren i de fleste egne overhovedet ikke har foretaget disse, og så længe dette ikke er sket, er det umuligt at notere, om ejerne frivilligt ville sørge for ju-

stering af deres anlæg. I kristeligt folkeparti er man ikke i tvivl om, at langt de fleste ejere med de stigende energipriser nok skal sørge for at få udnyttet energien bedst muligt, bl. a. ved at forbedre deres oliefyrsanlæg. Ved at gennemføre nærværende lovforslag i stedet for at afvente nuværende lovs virkning med hensyn til energibesparelse på frivillig basis har regeringen udvist en klar despekt for den brede befolknings økonomiske sans og for familiens demokratiske rettigheder med hensyn til disposition over egne midler. Bemærkelsesværdigt er det også, at Danmark hermed er det eneste land inden for IEA, der ønsker at benytte tvangsmæssige foranstaltninger for at nedbringe energiforbruget.

Et *fjerde mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved lovforslagets 2. behandling.

Bakholt (S) Knud Damgaard (S) fmd. Grünbaum (S) Svend Andersen (S)

Preben Steen Nielsen (S) Raunkjær Pedersen (S) Kaj Poulsen (S)

Johan Philipsen (V) nfmd. Fogh Rasmussen (V) Kirsten Jacobsen (FP) Thorndahl (FP)

Mølgaard (DR) Keld Andersen (KF) Langsted (CD) Arne Bjerregaard (KrF)

Kaj Hansen (DKP) Wilhjelm (VS)

Partierne SF, RV og EP var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Boligministeriet
BYGGESTYRELSEN

24. april 1979

Bilag 1

Permanent ordning vedrørende kontrolmåling, justering og rensning af mindre oliefyriansanlæg inkl. kedel

1. Hovedkrav

- Alle mindre oliefyriansanlæg skal een gang årligt kontrolmåles. Kontrollen omfatter konstatering af værdier for røggastemperatur, kuldioxid og sodtal.
- Viser målingen, at de fastsatte værdier overstiges, skal fyret justeres.
- Kedler skal renses mindst een gang om året.

2. Gennemførelsen i praksis

2.1 Ejer med fast abonnement med godkendt (se nedenfor under 3) servicefirma om periodisk eftersyn:

Kontrolmåling udføres af firmaet, der derefter foretager den eventuelle fornødne justering.

Kedelrensning indgår i flere tilfælde som en fast del af serviceabonnement. Er dette ikke tilfældet, udføres eventuel nødvendig kedelrensning af skorstensfejeren.

Firmaets måleresultater indsendes (indtil videre) til Skorstensfejerskolen i Tønder.

Forbrugeren skal over for skorstensfejeren ved dennes årlige besøg kunne dokumentere, at han er tilsluttet en fast serviceaftale med et godkendt firma.

Stikprøvekontrol foretages af skorstensfejeren i forbindelse med skorstensrensning.

2.2. Øvrige ejere

Kontrolmåling udføres af skorstensfejeren. Dette sker så vidt muligt samtidig med (samme dag) som den ene af de 2 årlige rensninger af skorstenen.

Hvis målingen viser, at fyret skal justeres, får ejeren meddelelse herom og skal inden for en rimelig frist (ca. 1 måned) få dette udført.

Justeringen kan foretages af hvemsomhelst.

At justeringen er udført, kan eventuelt kontrolleres af skorstensfejeren i forbindelse med næste skorstensfejning.

Fornøden rensning af kedlen udføres af skorstensfejeren i forbindelse med skorstensfejningen.

Skorstensfejeren indsender (indtil videre) sine måleresultater til Skorstensfejerskolen i Tønder.

3. Godkendelse af firmaer

På boligministeriets foranledning nedsættes et udvalg, til hvilket de med oliefyring forbundne brancher (olieselskaber, oliefyriansfabrikanter, oliefyrservicevirksomheder) samt skorstensfejere indstiller repræsentanter. I udvalget skal der endvidere være repræsenteret uvildig teknisk sagkundskab i fyrings-spørgsmål. Udvalget skal fastlægge retningslinier for registrering af virksomheder, der kan godkendes til at foretage den påbudte kontrolmåling samt foretage registreringen. Til udvalget knyttes et uafhængigt sekretariat. Udvalget tilrettelægger samtidig den fornødne procedure for justering af måleinstrumenter, således at de af skorstensfejere og servicefirmaer udførte målinger sker på samme grundlag.

I forbindelse med registreringsordningen gennemføres en stikprøvevis kontrol af de af firmaerne udførte målinger. Kontrollen tænkes udført af skorstensfejerner. Der opkræves

registreringsafgift svarende til andre godkendelsesordninger.

Det nævnte udvalg vil blive nedsat hurtigst muligt, og den her skitserede permanen-

te ordning vil kunne træde i kraft, når der er foretaget et rimeligt stort antal godkendelser af firmaer.

Udvalgets spørgsmål til boligministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål:

Ministeren bedes redegøre for de foranstaltninger, de øvrige medlemslande af IEA allerede har foretaget eller har planlagt at foretage efter beslutningen af 2. marts 1979.

Svar:

På grundlag af oplysning modtaget fra handelsministeriet er der i det følgende redegjort for de foranstaltninger, som en række af de øvrige medlemslande af IEA har foretaget eller har planlagt at foretage.

Sverige. Den svenske regering har besluttet at iværksætte en sparekampagne med det formål på frivillig basis at opnå en besparelse på 7 pct. af olieforbruget. Besparelserne søges bl. a. opnået ved at reducere rumtemperaturen i offentlige og private bygninger til 20° C om dagen og 18° C om natten. Af andre foranstaltninger kan nævnes justering af fyr og rensning af kedler. Herudover har man besluttet at forhøje maksimalpriserne for fyringsolie nr. 1 med 50 kr. til 760 sv. kr. pr. m³ fra 3. marts 1979.

Norge. På trods af landets stilling som olieeksportør har regeringen besluttet at støtte beslutningen om 5 pct. besparelse. I december 1978 blev der fremlagt et handlingsprogram vedrørende energibesparelser. Regeringen overvejer at følge handlingsprogrammet op med følgende foranstaltninger:

- Forhøjelse og udvidelse af el-afgifterne, som blev gennemført 1. juli 1978.
- Udarbejdelse af nye byggeforskrifter for isolering.

Endelig undersøges mulighederne for at erstatte olieforbrugende kraftværker med vandkraftværker.

USA. Præsidenten har den 27. februar 1979 fremsat fire forslag til foranstaltninger

til imødegåelse af forsyningsvanskelighederne:

- Fastsættelse af temperaturgrænser for rumopvarmning.
 - Indførelse af restriktioner for anvendelse af lysreklamer.
 - Forberedelse af benzinrationeringsordning.
- Herudover overvejer administrationen foranstaltninger med henblik på:
- Omlægning af kraftværkernes energiforsyning fra olie til kul, naturgas og andre energiformer.
 - Anvendelse af de strategiske oliereserver.
 - Iværksættelse af IEA's oliekrisefordeling.

Japan. Den japanske regering har med virkning fra den 16. marts 1979 vedtaget et energispareprogram som supplement til de allerede eksisterende energispareforanstaltninger. Spareprogrammet bygger hovedsagelig på frivillige foranstaltninger og dets virkning er derfor behæftet med en vis usikkerhed. Spareprogrammet omfatter:

- Opvarmning til højst 19° om vinteren og nedkøling til ikke under 28° om sommeren i offentlige bygninger.

Opvarmning af offentlige kontorer vil opføre den 22. marts 1979. Erhvervslivet og offentlige myndigheder opfordres til at reducere anvendelsen af erhvervskøretøjer med 20 pct.

Der fremlægges en plan for omstilling af olieforbrugende kraftværker til kulforsyning.

TV-udsendelser i sene aftentimer indstilles ligesom natforlystelsesetablissementer lukkes tidligere. Der indføres restriktioner for brug af lysreklamer. Indførelse af mere restriktive spareforanstaltninger såsom restriktioner for bilkørsel eller benzinsalg, indførelse af 5-dages arbejdsuge, indførelse af sommertid og lignende vil afvente virkningerne af det nu vedtagne spareprogram.

Beneluxlandene. Beneluxlandene har udarbejdet fælles spareplaner. Planerne omfatter nedsættelse af temperaturen i offentlige bygninger og opfordring til private om at gøre ligeså. Endvidere omfatter planerne hastighedsbegrænsning og eventuelt højere afgift for de mest energiforbrugende personvogne, samt forhøjelser af prisen på olieprodukter.

Tyskland. Forskellige forslag er under overvejelse, men der er endnu ikke truffet konkrete beslutninger. Regeringen vil forstærke appellen til befolkningen om at spare på energien.

Tyskland gennemførte en række forordninger i 1978, der skulle nedbringe energiforbruget i bygninger. En forordning ændrer en tidligere forordning vedrørende begrænsning af forurening fra fyringsanlæg, hvori der benyttes fast, flydende eller gasformigt brændstof. Udover krav til nedbringelse af forureningen stiller den nye forordning bestemte krav til begrænsning af røgtabet og dermed energitabet for olie- og gasfyr, afhængig af tidspunktet for installeringen af anlæggene. Røgtabet skal begrænses, således at en række specificerede kriterier opfyldes. Kontrollen

foretages for de små anlægs vedkommende af skorstensfejerne, og ejerne har pligt til at få foretaget en afhjælpning af de påpegede mangler.

Spørgsmål:

Ministeren bedes redegøre for de erfaringer, der er indhøstet efter vedtagelse af lov nr. 610 af 14. december 1977.

Svar:

I bemærkningerne til lovforslaget anføres, at der endnu ikke er foretaget en gennemgang af samtlige mindre oliefyre. Der foreligger derfor ikke et landsomfattende erfaringsmateriale. Af oplysninger indhentet fra 5 skorstensfejderdistrikter fremgår, at ca. 65 pct. af de kontrollerede fyre ikke fungerer tilfredsstillende.

Boligministeriet har ingen erfaringer, der kan belyse i hvilken udstrækning oliefyre får foretaget kedelrensning og justering efter, at skorstensfejerens kontrolmåling har vist, at der er behov for. Sådanne erfaringer vil i givet fald først kunne indhentes efter, at den næste årlige kontrolmåling er foretaget.